JACOBSSONS
Rikspatent
GER DET MESTA BRÖDET
AV DET MINSTA MÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. EMBOTH & Co., Göteborg.
(Även säljer av Gummans Tvålspulver och Gummans Kraftsurpulver.)

N:o 34. 5:te årg. 23 Augusti 1925.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Magasinsgatan 12, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1925.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag
Sjön. Av Ellen Berner.
En genrebild. Av Den fundersamma.
Maria Schildknecht. Av Hilda Sachs.
Kvinnorna i posten degraderade.
Den lilla butiken. Av Crayon.
Västerhavsstämning. Av Stella Rydholm.
Här och Där.
Paralleller. Av Margareta Heijkel.
Hat på kommando. Av Frigga Carlberg.
Kunna framtida händelser förutsägas?
Semester åt hjärtat?
Några stora mäns egenheter. Av S. A. S.
När faller franska republiken? Av Georg Ljungström.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Den franska svarsnoten till Tyskland i säkerhetsfrågan torde, när detta läses, just ha nått adressaten. Förut har den varit på remiss till samtliga ententemakter och vunnit allmänt gillande, vilket torde betyda, att den inte kommer att falla Tyskland synnerligen i smaken.

Folkförbundsrådet sammanträder den 2 sept. i Genève. Det kommer att få till behandling en mycket svårlöst och framför allt farlig fråga — det utlåtande som den tillsatta kommissionen avgivit rörande Mossul.

Då det icke är uteslutet, att denna angelägenhet kan komma att framkalla en ödesdiger konflikt mellan England och Turkiet, skall saken i korthet rekapituleras.

Lausannefreden, överenskommelsen mellan det efter kriget och sammanbrottet genom Kemal Pascha återupprättade turkiska väldet och ententemakterna lämnade en tvistefråga olöst. Den gällde om gränsen mellan Turkiet och det under engelskt skydd stående Mesopotamien eler Irak, som namnet nu lyder, skulle dragas så, att det rika oljeområdet Mossul skulle tillfalla Turkiet, eller så att Irak och indirekt England skulle bli dess lycklige innehavare.

En kommission tillsattes för att utreda saken, och det är dess förslag, som rådet nu skall behandla. Kommissionen gör gällande, att Mossul bör tillfalla Irak med villkor dock att England under de närmaste tjugufem åren fortfar att stå som skyddsmakt för det nämnda landet. Detta är nämligen förutsättningen för att oljekällorna verkligen skola bli bearbetade till världens gagn. Vill icke England åtaga sig mandatet, bör Mossul gå till Turkiet.

Utlåtandet är på samma gång gynnsamt och i hög grad besvärande för England. Mossul går till Irak — det är gott och väl, men mandatet över detta arabvälde är en mycket dyrbar historia, som England vill komma ifrån. De engelska skattebetalarne ha fått regeringens bindande löfte, att mandatet skall upphävas om två år.

Det blir måhända icke svårt för England att förmå folkförbundsrådet att pruta av på mandattiden, men osäkert är däremot om Turkiet kommer att visa hörsamhet, ifall rådet tilldömer Irak och därmed de engelska affärsintressena Mossul och dess eftertraktade oljekällor.

Kemal Pascha har låtit världen förstå, att Turkiet i nödfall med makt skall tilltvinga sig det omstridda vilajetet.

En omständighet att lägga märke till är att Turkiet, skyllande på ett uppror i dessa trakter, i våras drog samman mäktiga truppstyrkor vid gränsen till Mossul. Man har icke hört att dessa trupper sedan återkallats. De torde vara kvar redo för aktion, om Folkförbundet eller England skulle vilja korsa de turkiska planerna.

Situationen i främre Orienten inger oro även av annan orsak än Mossulfrågan. Man har också upproret mot det franska väldet i Syrien. Efter de första förlorade blodiga skärmytslingarne med de upproriska druserna våga sig de franska trupperna icke in i den oroliga zonen. Man nöjer sig med att från luften bombardera och förinta byarne. Hur pass omfattande upprorsrörelsen är, är icke känt.

I Marocko pågå striderna som förut. Intresset samlar sig kring den förestående stora fransk-spanska offensiven i sept. mot Abdel-Krim.

Den vänsterkartell, på vilken den franska regeringen stöder sig, vacklar sedan socialdemokraterna uppsagt samarbetet. Någon verklig brytning har dock ej förekommit.

Japan förbereder de största flottmanövrer som förekommit i denna unga sjömakts historia. Det är ett svar på de stora flottmanövrer som U. S. A. tidigare anordnat i Stilla havet. De båda makterna visa varandra sina tänder.

Situationen i Kina har skärpts på ett skrämmande sätt därigenom att den kinesiska regeringen fråntagit engelska och japanska fartyg rätt att på samma sätt som andra nationers fartyg trafikera kinesiska hamnar.

——::——

Väl den rike hela världen köper,
Men av himlen ej en enda tum;
Ty det myntet som därovan löper,
Icke präglat är i tid och rum.

B. E. Malmström.

*

Om det verkligen är sant, att kunskap är makt, så böra lärare och lärarinnor känna sig och även vara mycket mäktiga.

Eva.

——::——

Sjön.

Vid stranden av en liten lövomgiven sjö sitter jag och ser de sakta och långa böljeslagen alltjämt rinna emot mig. I ett outtröttligt tåg, det ena efter det andra, alltjämt komma de emot mig. De hinna icke fram till strandkanten, de jämnas ut och försvinna dessförinnan. Men bakom komma nya, nya. Det är som om hela sjön runne emot mig.

Och dock ligger all dess vattenmassa lika stilla som den alltid gjort. Den närmar sig mig icke en tum, icke en linje. Det är endast vindens pressning mot dess yta som jag ser som en rörelse av vattnet. Endast i de grundaste fåror förmår den trycka ner delar av det översta vattenlagret. Den flyttar det icke alls. Det är trycket som flyttar sig, intet annat. Ett litet blad ligger kvar och gungar på alldeles samma plats, hur många vågor som än rulla under det. Sjön ligger lika stilla som den alltid gjort.

Jag tänker på att böljeslagen äro som våra egna små livshändelser. Livet är detsamma under dem alla, orörligt, outgrundligt. Endast i våra egna ögon flyter det förbi, kommer och går.

Ellen Berner.

——::——

En genrebild.

Det är en liten bondstation med ett stationshus i rött-gult-vitt-grönt och några villatak, som sticka upp över trädtopparne i skogsbrynet på andra sidan banan.

Ett tåg väntas, ett föga frekventerat tåg. Stationsfolket synes ännu icke till, men på perrongen stå två grupper kvinnor den ena ur den högre arbetarvärlden, som har råd a t bo på sommarnöje i de små bondgårdarne långt från stationen, den andra ur den välsituerade bourgeoisien, som har egna villor i denna för sin skönhet och höga luft kända lyckliga nejd.

De båda grupperna kvinnor stå icke långt från varandra, endast på ett litet stenkasts avstånd, men de kunde icke vara mera skilda än nu, om den ena stode på månen och den andra här nere på den lilla stationens knastrande sand.

De ha inte en blick att ge varandra, inte ett ord att säga varandra, inte en tanke att ägna varandra.

Och dock borde de mänskligt sett dragas till varandra. De komma från olika världar — hur nya friska och intressanta borde de icke synas varandra, hur många erfarenheter borde de icke ha att kollationera, hur många goda råd och rön att utbyta, vilka skilda öden att skildra, vilka olika synpunkter att framlägga i dagens frågor.

Men en osynlig, ogenomträngig, himmelshög mur skiljer dem åt. Den modärna psykologien skulle kunna berätta för dem, att de bortträngt varandra ur sitt medvetande, som människan gör med det hon under inga förhållanden vill veta av. Det är icke hat som skiljer dem utan iskall likgiltighet.

Men i vardera gruppen står en mamma och i bådas högra hand hänger en liten vitklädd tös, halvtannat år unga.

Båda sprattla och fäkta och sträva tyst och väluppfostrat men energiskt för att göra sig fria från den moderliga handen utan att man ännu kan veta varför de så lidelsefullt eftertrakta friheten.

Nu är den samtidigt vunnen, utan att de båda mammorna, upptagna var och en på sitt håll av det muntra samspråket med de andra, egentligen observera vad som hänt.

Vilken förtjusande scen som nu utspelar sig, iakttagen kanske endast av den som skriver detta och svalungarne som sitta i en lång rad på telegraftråden.

Man ser de små vitklädda flickorna, så lika nästan som ett par bär med runda röda kinder, förgätmigejögon och linhår under kråkorna, på knubbiga något osäkra ben och med utsträckta händer trava varandra till mötes.

Nu stå de ansikte mot ansikte på armlängds avstånd och blick vilar i blick, först allvarligt, så ljusnande, leende, strålande, hänryckt!

Så niger den ena djupt och så niger den andra lika djupt, och nu lyfta de på samma gång med ett kvittrande skratt armarne för att omfamna och kyssa varandra —

Men i detsamma skriker tåget borta vid vattenpumpen och mammorna äro i ett nu borta hos de båda barnen och rycka till sig var och en sitt.

De små ansiktena uttrycka djup och uppriktig sorg, blick hänger längtande fast vid blick, och när de båda mammorna försvinna in i var sin kupé, så sända de små flickorna, som sitta högt på deras arm, varandra en sista öm hälsning med viftande knubbiga händer.

Den fundersamma.

——::——

Jag hatar dessa, kalla hantverkssnillen, dessa mekaniska själlösa huvuden som uppställa naturen som ett dött urverk; som se endast världens kropp, under det att all skapad tanke förlorar sig i dess krafter och liv. Bygg, bygg, vettiga barndom, utan sinne och genomträngning! Den vises öga ser Gud; ser och känner honom all-levande!

Tomas Thorild.

——::——

Maria Schildknecht.

MARIA SCHILDKNECHT.

Så snart man hör Maria Schildknechts stämma, det må vara från scenen eller i det dagliga livet, får man ovillkorligen det intrycket att man hör en person, som är uppfödd vid god läsning. Förtroligheten med det höga i prosa och dikt, vördnaden för språket såsom denna skönhets underbara verktyg förläna just denna underton av smak och kultur åt det talade ordet, som är denna skådespelerska egen.

Maria Schildknecht visste också som helt ung att hon ville bli skådespelerska. Vid en uppvisning i Dramatiska teaterns elevskola, varvid bland annat uppfördes scener ur Ibsens "Härmännen på Helgeland" fick hon av en kritiker en något sträng recension. Men hon var också 17 år och spelade Hjördis!

"För övrigt anser jag", har hon yttrat på tal om denna episod, "att de unga böra få försöka sig just på det de inte gå iland med: på det sätt nå de längst".

Hon har också visat att det hon siktade mot var ständigt de högsta målen.

För en kort tid gav hon sig ut i landsorten för att få pröva krafterna, gjorde sedan en debut på Dramatiska teatern som Eline i "Fru Inger till Östråt" och blev därefter fäst vid dåvarande Intima teatern, där hon bl. a. spelade Margit i "Herr Bengts hustru". Hon engagerades emellertid snart vid Dramatiska teatern, som hon nu tillhört i 15 ar.

Av Ibsens gestalter har Maria Schildknecht framställt två så märkliga som Rebecka West och Hedda Gabler, och av Strindbergs kvinnofigurer finna vi i hennes repertoar ett helt galleri. Hon har i "Mäster Olof" utfört båda Kristinarollerna, spelat modern och Kristina i "Påsk", Kristina Gyllenstjerna i "Riksföreståndaren", styvmodern i "Svanevit". Hon har givit Abels roll i "Kamrater", huvudrollen i "Fröken Julie", och åt den svårtydda Tekla i "Fordringsägare" givit en livfull, kraftigt färglagd framställning. Som friherrinnan i "Bandet" gav hon prov på en förvånande förvandlingskonst, och åt Klara i Björnsons "Över förmåga" gav hon en sällsynt gripande tolkning. Hoffmansthals djupt krävande Elektra har i denna mångsidiga skådespelerskas konst funnit en förträfflig framställarinna.

Senast minnas vi Maria Schildknecht i Runar Schilts "Den stora rollen", där hon gav Vendlas, den strävsamma, prövade moderns roll. Hennes replikföring, den verklighetstrohet med vilka de om bitter erfarenhet vittnande satserna framsades, höra till de minnen från scenen, som vara länge.

Vid ett gästspel i våras i Åbo och i Helsingfors uppträdde Maria Schildknecht i Michael Lybecks "Mor och syster" samt gav huvudrollen i Sil-Varas "Kvinnan på fyrtio år".

Till denna långa lista på betydande sceniska uppgifter skulle kunna nämnas ännu fler, men här skall till slut endast påminnas om en som hör till konstnärinnans yppersta. De goda gärningarna i "Det gamla spelet om Envar". Hon gav här en bild av oändlig hängivenhet med en rikedom på själfulla tonfall.

Maria Schildknecht äger just det som är skådespelarkonstens a och o: en diktion av första rang, en stämma rik på intelligens och djup mänsklig känsla. Därför besitter hon också recitationens talang, vilken långt ifrån äges av alla dem, som kunna göra lycka på scenen. Hon behärskar den höga konstart där ordet är allt, där den framsägande utan varje annat hjälpmedel skall fånga åhörarna, leda själarna, denna konst, som tycks fordra ett plus av konstnärlig styrka och personlighet.

Hilda Sachs.

——:——

Statsmän påstå att man kan bedöma ett folks civilisationsgrad efter den mängd såpa, som det i förhållande till sin folkmängd förbrukar.

J. Bürow.

*

Vill du lära känna dig själv, så lägg märke till vad du hälst tänker på.

Jean Paul.

——::——

Millioner paket DRICK FRIMÄRKS THÉ Säljes årligen

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandläkare KARIN THORLEIF
Kungsportsavenyen 29. Tel. 11789.
Vard. 1—2 el. efter överenskommelse.

Kvinnorna i posten degraderade.

Posttjänstemännens förenings allmänna möte i Göteborg behandlade bland andra ärenden även de kvinnliga postexpeditörernas och förste postexpeditörernas uppflyttning i löneskalan.

Mötet antog enhälligt följande resolution:

"Genom riksdagens beslut att med avsteg från den av riksdagen själv antagna likalönsprincipen placera nuvarande postexpeditörer och förste postexpeditörer i lönegrader, avsedda för personal med lägre utbildning, ha dessa kvinnliga tjänstemän, som före den 1 juli innevarande år på grund av utbildning och kompetens i tjänstehänseende varit fullt likställda med nuvarande assistenter och förste assistenter, blivit föremål för en upprörande orättvisa, i det att de utan eget förvållande och trots sin med postassistenterna, resp. förste postassistenterna fullt jämbördiga utbildning och arbetsprestation blivit degraderade från sin förut med dessa tjänstemän lika tjänsteställning".

Det anhålles därför i resolutionen att postexpeditörerna måtte uppflyttas i resp. 15 och 17 lönegraden.

Uppfattningen att en verklig degradering, lika oförtjänt som upprörande, här ägt rum finnes icke blott på det berörda kvinnliga hållet utan även bland kårens manliga medlemmar, därom vittnar bäst den vid postmötet fattade resolutionen.

—::—

Den lilla butiken.

Det var en stackars liten affär nere i en källare med nedgång i själva gathörnet. En brant, allt utom inbjudande trappa och små fönstergluggar i jämnhöjd med trottoaren, omöjliga att skylta i och säkerligen mycket svåra att hålla rena.

Affären gick dåligt. Kunderna voro tunnsådda och utan köplust.

De rafsade kritiskt igenom korgarne och valde ut just vad de kommit för att köpa, en rädisknippa, en bunt persilja, en kålrot, en affär på några ören, och så gingo de sin väg igen utan att se åt gurkorna eller bären eller melonerna, som kunde fyllt litet i kassan och givit en smula förtjänst. Kanske berodde det på att dessa varor icke voro alldeles förstklassiga.

Kvinnan som stod bakom disken, tunn, förgrämd och bitter, höjde på ögonbrynen och axlarne och sade föraktfullt som en tröst åt sig själv:

— Det är inget affärsläge för en grönsakshandel. Ett kontorskvarter! Och med bara vaktmästarefamiljer i grannskapet! Jag har försökt att arbeta upp affären — men *omöjligt!* Det lönar sig inte att ha fina saker, det är bara de allra tarvligaste och billigaste grönsakerna, som ha någon åtgång.

Lagret blev allt enklare, mindre och sämre. Till sist var det bara några kålrötter och morötter, litet vissen dill och persilja, ett par palsternackor.

Kunderna blevo allt fåtaligare och rafsade allt mera kritiskt i de halvtomma grönsakskorgarne. Ofta gingo de utan att köpa. En morgon förblevo dörrarne till källarbutiken stängda. Den lilla affären hade dött av tvinsot.

Men en vacker dag några veckor senare stodo ytterdörrarne åter på vid gavel och de små fönstergluggarne blänkte såptvättade.

Det var ingen syn att bli glad åt. Ännu en stackars kvinna med ett mödosamt hopsparat kapital skulle försöka att skaffa sig ett levebröd i detta dåliga affärshörn. Hon skulle misslyckas som den andra och när startkapitalet förtärts, skulle också hon försvinna på samma trista spårlösa sätt.

Men källardörrarne fortforo att stå öppna och innerdörrarne svängde ständigt på sina gångjärn. Den lilla grönsaksbutiken började draga folk!

Bakom disken där nere rörde sig med livliga lätta rörelser en medelålders kvinna, litet fet, med äpplerröda kinder och muntra ögon.

Hela hennes väsende utstrålade det hjärtligaste intresse för kunderna och deras önskningar. Lagret var inte stort, bara det enklaste i grönsaksväg, men det som fanns var av utsökt beskaffenhet, liksom skördat för ett ögonblick sedan, läckert och frestande. Priserna låga. Den som kom för att köpa en bunt persilja gick därifrån med en tung påse på armen.

Lagret växte, blev rikhaltigare. Där fanns frukt och blomsterknippen och konserver i hyllorna runt väggarne.

— — —

Den lilla butiken där allt skiner och blänker står aldrig utan kunder. Vaktmästarefruarne komma med stora tomma korgar som de bära hem, fylda till randen. Springpojkar från öster och väster hämta bärlådor och fruktpåsar.

Kvinnan bakom disken säger muntert, anspråkslöst och förklarande:

— Det är ju ett sådant makalöst affärsläge. Fruarne i grannskapet hålla sig inte med jungfru och *tänk* så lättvindigt för dem att kunna få allting här! Och så alla kontoren! Det är *dom* som skickar efter alla bärlådorna och fruktpåsarne!

— — —

Den lilla dåliga affären har blivit en guldgruva!

Crayon.

—::—

En människa kan få för mycket av allting utom av pängar.

—::—

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande
avdelning för kvinnan
och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Västerhavsstämning.

Av *STELLA RYDHOLM.*

"Fullmånenatt, gullmånenatt..." Karlfelts ord rinna mig i minnet en augustinatt på Fanö, Danmarks Falsterbo, en natt, då månen står kopparröd bakom mörka, drivande skyar, då dagens glam dött, och blott enstaka ljus här och var förkunna, att människor ännu äro vakna i några av de vidunderligt fula villor, som tillsammans med ett halvt dussin hotellkolosser och "kursted" utgöra Fanö Vesterhavsbad.

Men låt oss gå i ordning med frågorna — utan att därför söka åstadkomma något sådant som en ordentlig reseskildring — och i sund rädsla för allt för många fakta ta' hurtigtåg rätt genom Danmarks platta land, kasta en blick in i Roskildes vackra domkyrka, där de kungliga benen beskärts mer och mindre praktfulla och estetiska omhöljen i marmor eller trä, förvåna oss över att Odense (tonvikten ligger på o'et både i Roskilde och Odense), är en så vacker och stor stad, konstatera, att våra danska bröder fortfarande stå otroligt främmande inför vårt ädla modersmål, att ostarna äro fyrkantiga och att tåg, stationer, hotell och banker över allt stå de svenska efter i fråga om soliditet och smakfullhet samt att priserna på såväl varor som "värelser" äro högre än i Sverige — för att i kvällningen anlända till Esbjerg, tyvärr inte för vidare befordran till England med den väntande ångaren Parkerston utan för att gå ombord på den "konglige postfaeren", en gammaldags, hederlig hjulbåt, som var timme rullar i väg över det grunda sundet mellan Jutland och Fanö.

Vid bryggan vänta bortåt femton gentila bilar från olika hotell och pensionat, vi stiga på måfå upp i en, färdas genom den lilla fiskebyn, där kvinnorna gå klädda i sin ös gamla nationaldräkt, vid veckad kjol med en kulört bård nedtill, åtsittande liv och ett högst modernt halskläde samt — om man får tro de sista modeunderrättelserna — ett lika tip-top huvudkläde, i samma färg och knutet i turbanform! Förbi låga stugor med små täppor genom "sanddjup stråt" mellan strandhavreklädda flygsandskullar, fram till det stora hotell eller "kursted", som, ehuru vanvettigt fult utanpå inuti befinns tillhandahålla rum med altaner utåt havet och välsmakande husmanskost till ett pris av tolv danska kronor per dag och person.

Det ligger alltid något tjusande i att komma fram till ett nytt ställe så sent, att man lägger sig med den frågan: "Vad skall jag väl få se i morgon?" Och då man betänker att ovan bemälda måne denna första kväll från mörka skyar i sydost då och då kastade en av sina mest trolska blickar in i mitt kvällssvala rum, kan läsaren nästan förlåta, att min penna blev poetisk i början.

Om Danmark i övrigt knappast haft några angenäma överraskningar i beredskap för skönhetstörstande själar, så måste det sägas och skrivas, att Fanö Vesterhavsbad utgör ett glimrende undantag!

Följ med mig ut på denna milslånga strand en tidig morgonstund! Helt få badgäster synas till. Vi gå på havets botten — om några timmar skola vitskummiga, långsugande vågor utplåna våra fotspår. Redan nu kunna vi se, hur vattnet långsamt börjar stiga mot land, vinna mer och mer av strandremsan — och för vårt inre öga trollas fram scener ur engelska romaner, i vilka som bekant ebb och flod spela en betydande roll, då det gäller att ge hjälten ett osökt tillfälle att uppträda som den skönas bålde räddare.

För min del nöjer jag mig med att plocka snäckor, stora, små, i skimrande färger och tusen olika mönster. Allt sedan jag häromdagen hade tillfälle studera en vacker snäcksamling, har mitt intresse för denna sida av naturen vuxit. Har ni sett hur underbart tecknade, hur passtellartat fina eller brutalt skarpa färger en snäcka kan ha, hur otroligt fint mönstrad och originellt tecknad den kan vara?

Men det är mycket annat som tjusar den semesterfirande trötte, som gör en vandring på denna strand — det är lysande gul bernsten, lustiga tångformationer, jättestora maneter, som försmäkta i solen, olyckliga spettebarn och krabbungar på det torra, konstiga likörflaskor från Amsterdam och "flyttstenar" från någon vulkanisk kust — allt fynd, som floden för med sig för att åter spola bort om några timmar.

Det är på denna strand, som de stora bil och motortävlingarna bruka hållas om höstarna. Men efter en förra året inträffad olyckshändelse, som kostade ett barn livet, lär baddirektionen ha förbjudit "löben".

Vi lämna stranden och gå upp på en av dessa klitter, som uppfylla tre fjärdedelar av ön och se ut över det egenartade landskapet som då himlen är mulen verkar avskräckande dystert i sin brist på vegetation. Och ändå har det kanske tagit tiotals år innan den karga strandhavren äntligen fått rotfäste i de väldiga sandkullarna, som i sin tur bildats av miljoner och åter miljoner förvittrade snäckskal.

En bred, ett par kilometer lång äng erbjuder en vilopunkt för ögat och en förstklassig golvbana för sportälskande badgäster, som också tyckas utnyttja dessa möjligheter — inte mindre än fem olika lag hålla på att spela golv åtföljda av små golvklubbebärande infödingar, som på detta sätt tjäna sig en liten extra slant.

Och här, nej, men se här, mitt i golvbanan återfinner jag några av min barndoms älsklingsblommor Pyrola minor och den rena, vita Parnassia palustris!

Nu dra sig de golvspelande nedåt stranden och jag följer deras exempel. Jag skulle nu mycket väl kunna anta den erfarnas och överlägsnas roll i fråga om badhytter på hjul — men jag föredrar att ärligt erkänna, att det var en sensation för mig att kliva upp i en av de till ett sjuttiotal uppgående badvagnarna och låta köra mig ett stycke ut i vattnet, där Nordsjöns ettersalta vågor rullade fram över morgonens promenadväg. Men döm om min situation, då jag efter slutat bad ville återvända till min vagns skyddande väggar och upptäckte, att jag inte hade en blek aning om vilken av de trettio vagnarna i gruppen, som dolde min svenska klädhög! Helt ovan vid strandbad erfor jag långt ifrån någon njutning av att i drypande baddräkt irra omkring på stranden fåfängt sökande gissa mig till det nummer jag genast bort inpränta i minnet. Nå, det hela slutade ju väl, och jag anbragte snart den lilla röda flaggan på toppen av min vagn som ett tecken till att jag önskade bli dragen i land. Nästan omedelbart kom en av strandkarlarna ridande, en pojk lade draglinans ögla i vagnens krok, och på en minut var jag på det torra igen.

Mellan lunch och middag är sex timmar, och som några mellanmål inte ingå i helpensionen, äro de många konditorierna nu livligt frekventerade. "Frisk, hemlaved konfekt" och bakverk tyckas ha god åtgång så här dags. På kvällen är det "börnedans" i kurhotellets stora sal, på vars parkettgolv shimmy och trott äro bannlysta för några timmar och ett åttiotal söta danska och tyska barn i sex- till tioårsåldern roa sig med allsköns lekar och dans, medan deras dagars upphov, mammorna i decolleté och shinglat hår, förnöjda vid småbord betrakta sina små.

Jag lämnar snart barnen och kursalen och gör ännu en tur utåt stranden, från vilken vattnet nu åter följande naturens lagar, lydigt drar sig tillbaka. Och ännu en gång gjuter månen sitt skimmer över ödsliga klitter, och alltjämt brusar Nordsjön sin eviga sång.

—::—

Här och Där.

Man finner ofta i den utländska pressen — den onda tiden är längre avancerad där än här i vårt avlägsna land! — en lång rad av manliga porträtt med överrubriken: *Vad männen tänka om nutidens unga kvinna.* Och därunder en samling beska underkännanden av denna stackars varelse. Hon talar slang, hon har för litet på sig, hon röker, hon har kort hår och ännu kortare kjolar, hon använder läppsticka o. s. v. En sådan kvinna, säges det bestämt och hotfullt, kan en man väl flirta med, men aldrig, *aldrig* gifta sig med!!

Dessa uttalanden skulle betyda mera för saken, om porträtten över dem visade gentlemän *under* femtio år.

Den unga kvinnan har alltid, undantagslöst, varit just sådan som *den unge mannen* önskat henne. Regeln gäller med visshet än i dag.

—::—

En gammal, vanvårdad linoleummatta, som slitits sönder och gått upp i skarvarna, är en verklig smuts- och bacillgömmare. Låt oss laga den eller utbyta den mot en ny, vacker matta från vårt rikhaltiga lager. "Linopeters", Kungsportsplatsen 2.

*

Onda dagar föda onda tankar.

H. Ibsen.

*

Avunden är en häst, på vilken djävulen gärna rider.

Johannes Krysostomus.

—::—

Biograferna.

Hösten är i antågande. Kvällarne bli tidigt mörka och kalla. Tiden är inne då teatrar och biografer slå upp sina portar. Ni återfinner på annat ställe de program, med vilka de båda populära biograferna *Palladium* och *Rialto* öppna höstsäsongen. Starten har varit lyckad och på programmet för den närmaste tiden står en hel rad intressanta pjäser. Vi torde få tillfälle återkomma.

Kranitz
S G·A 1890 VISKAFORS
Apostlahästarna
böra nu skos med
Viskafors sommarskodon
Det ledande märket i sommarskor med gummisula är nu liksom alltid
VISKAFORS
SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET - VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
fabrikat till fabrikspriser.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Det är ekonomiskt att hos oss köpa Gardiner, Bomullstyger, Möbeltyger, därför att våra tillverkningar bevisligen hålla väl tio gånger så länge, som en gottköpsvara.
Prover sändas. *Precisera godhetsfullt vad Ni önskar.*
KONSTFLITEN, Göteborg G:la Högskolan

Offentliga nöjen.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8.
DEN STACKARS HERMAN
Bilj. kl. 12—2 och efter kl. 6. Tel. 7760.

24/8—30/8 Varje afton kl. 7 o. 9 e. m.
PALLADIUM — barnförbjudet
"FÅFÄNGA MÄN"
med *John Gilbert, Norma Shearer* och *Conrad Nagel.*
RIALTO — barnförbjudet
"DOLLARPRINSESSANS SOMMARFLIRT"
I huvudrollerna *Jack Holt* och *Norma Shearer.*

Slopa kaffet och drick
CAP KAKAO
i originalförpackningar á 100 gr a 500 gr är tillverkad av bästa fullmogna kakaobönor utan tillsats av varken kanel vanilj eller kemikalier Den som smakat CAP KAKAO dricker den sedan dagligen.

Hat på kommando.

Av *FRIGGA CARLBERG.*

I dessa, den allmänna förvildningens, det lömska förtalets och det omotiverade hatets tider inför vars utbrott man står rådlöst spörjande, därför att det hela förefaller så över all beskrivning meningslöst, dyker ibland upp i mitt minne en episod från min tidigaste ungdom, som har ett visst psykologiskt intresse om man forskar efter det oförklarliga hatets ursprung.

Jag hade fått anställning i samma skola där jag ett par år tidigare varit elev och då de flesta av barnen varit mina kamrater var deras olika sinnesart mig välbekant.

Snart visade sig vid början av höstterminen en viss oro i lägret. Jag märkte att en av flickorna gick oftast ensam och deltog ej i lekarna under rasten. Under lektionerna kastade hon förstulna och skrämda blickar på de andra fickorna. Då jag en dag frågade henne om anledningen till osämjan, brast hon i gråt och svarade under snyftningar, att kamraterna inte ville leka med henne och inte ville gå i sällskap med henne på hemvägen från skolan — "och jag vet inte varför", slutade hon. Följande dag hölls förhör med de andra flickorna, som alla gåvo samma svar, att *de* ingenting visste, det var Göta som inte ville vara tillsammans med dem o. s. v. Först när turen kom till en av de yngsta i klassen, en liten troskyldig nioåring, fick jag mina misstankar om roten och upphovet till sammansvärjningen bekräftade. Svaret på min fråga vad Göta gjort henne för ont, eftersom hon inte ville vara tillsammans med henne, kom rent och oförfalskat i sin rörande naivitet: Hon har ingenting alls gjort mig, jag tycker Göta är snäll — men Lisa sa att jag skulle vara ond på Göta för det var de allesamman — och så blev jag ond på Göta.

Som det var första gången i mitt liv, men tyvärr ej den sista, som detta utslag av "hat på kommando" kom i min väg, gjorde det ett outplånligt intryck. Senare har det nogsamt visat sig att man behöver icke vara ett litet outvecklat skolbarn för att låta sig kommenderas till hat. Gamla vuxna människor i ansedd ställning, kända och välaktade, låta sig utan motstånd suggerera till hat och förföljelse mot personer, som de kanske aldrig sett, aldrig träffat och som de möjligen vid personlig bekantskap skulle ha lärt sig värdera och hålla av.

För det "hat på kommando" som tvingar hela nationer att ödelägga varandra finns möjligen en förmildrande omständighet i traditionens suggestiva makt. Patriotismen, även där den är missriktad, väcker förstående och sympati under det vardagshatet — förtalet som utsås och sprides i avsikt att skada — endast borde väcka avsky och förakt.

Liksom man i skrift gör sig oansvarig för ett uttalande genom applicerande av citationstecken, så skyddar man sig i tal med orden "folk" säger utan att göra reda för vem "folk" är, om det är hederliga, tillförlitliga och goda människor, som våga stå för sina ord. Vanligen är det raka motsatsen. Den första som utsår hatet gör det med uppsåt för att hämnas en eller annan (förment?) oförrätt och de villiga hjälpare som stå honom till buds, handla ofta av ren tanklöshet, utan att veta hur mycket ont de kunna ställa till. Många som försäkra, kanske fullt övertygade därom, att de icke skulle nännas trampa minsta lilla mask under foten, bära med allra största sinneslugn att en medmänniska för deras onda tals skull vrider sig i dödsångest. Det hat som tar sig uttryck i direkt dödande med vapen i hand är icke så grymt som det långsamma lönnmordet, det smygande förtalet i skymundan, som offret står fullkomligt maktlöst och skyddslöst inför. Hyggliga, bra människor kunna vara med därom, icke som anstiftare för all del, därtill äro de alltför hederliga — men genom att icke ta avstånd från de onda ryktena. Den som läst Björnsons "Paa Guds Veje" minns säkert hur Ragni dräptes av onda tungor, hur hon frös till döds av Ondskabens Kuld, och det som mest av allt grämde henne var att prästen Tuft och hans hustru, hennes mans syster — religiösa och rättrådiga människor, genom sin hållning visade att de satte tro till de falska ryktena — tills det var försent att gottgöra.

Om de döda kunde stå upp ur sina gravars djup och vittna om vad som brutit deras livskraft, skulle de levande kanske förstå vilken pästsmitta förtalet är.

Mången som ryser vid blotta tanken att högt instämma i ropet "korsfäst!", viskar utan betänkande ordet i örat på en god vän, på en kamrat i tjänsterummet, vid ett glas på kaféet, på gatan eller varsomhelst och denne för det onda ordet lika finkänsligt vidare, tills korset är färdigtimrat och offret fastnaglat — bödlarna två sina oskuldsrena händer — de ha ju endast upprepat vad "folk säger" och känna sig fria från ansvar.

Kriget självt i all sin ohyggliget är ej värre än utbrotten av de onda lidelser, som följa i dess kölvatten, förrådelsen och brutaliteten. I det offentliga såväl som det privata livet uppenbarar sig en sinnenas hårdhet, en hänsynslös och krass materialism som kastar sin hotande skugga över nutid och framtid.

Finns ingen räddning?

Våga vi vänta något av ungdomens kulturinsats? Blir det kvinnornas moderlighetskänsla, de som av naturen fått trons gåva, tron på livets goda möjligheter? Av demokratiens slutliga genombrott, en demokrati byggd på rättfärdighetens och ej på våldets grund. Är det månne denna treenighet som kommer att rädda mänskligheten ur den hatets skärseld den nu pinas i?

Huru mycket närmare skulle ej det godas slutliga seger vara, om den kunde vinnas utan så mycket hat. Vilken nytta har hatet någonsin gjort? Så länge världen stått har hat mötts med hat, förtryck med förtryck, där tillfälle givits, strid med strid — och vad har det tjänat till? För över två tusen år sedan varnades vi för att kasta sten, om vi icke själva kände oss fria från synd, och dock stena vi varandra dagligen och stundligen, obarmhärtigare än någonsin. Lika väl som människor suggereras till hat, borde de kunna suggereras till välvilja och vänlighet mot varandra.

Emerson yttrade en gång att man skall behandla en människa som en tavla: ge henne den mest gynnsamma belysning, så att hennes förtjänster må komma till sin fulla rätt.

Vad vi kvinnor vänta och hoppas på är ett nytt släkte, klokare och vidsyntare, med varmare hjärtelag och starkare mänsklighetskänsla — först då kan världen frälsas från förbannelsen den nu lider under och jorden bli den paradisets lustgård hon borde och *kunde* vara, om vi alla samarbetade för detta mål.

——::——

Fru Nyrik, som omkring sitt dignande middagsbord ser den nya umgängeskretsen, säger i hög undrande ton till den serverande husassistenten:

— Men varför har Lina dukat med *vardagschampagneglasen???*

——::——

Fru Blomsterblads husassistent har sagt upp sig och tillägger: — Nu hoppas jag frun ger mig ett ordentligt betyg. Så där, att alla sysslor utförts till belåtenhet.

— Ja, sade fru Blomsterblad milt, till synnerligen stor belåtenhet, Soffi!

I det betyg varmed Soffi sökte ny anställning lästes:

Soffi Andersson lämnas härmed det vitsordet, att hon under de fem månader hon som ensamjungfru haft anställning hos mig utfört alla sysslor till sin synnerligen stora belåtenhet.

Louise Blomsterblad.

——::——

I det rum, där familjen håller till varje dag, fordras just en stark, vacker linoleummatta. "Linopeters", Kungsportsplatsen 2, är platsens välsorterade specialfirma.

*

Vi äro alltid tacksamma för de tjänster som någon — *ämnar* göra oss.

J. Petit-Senn.

*

Kärleken är en skön ängel; men ofta en dödsängel för det lättrogna bedragna hjärtat.

A. Stifter.

——::——

Paralleller.

I.

Hon sitter vid fönstret i den lilla kupén, då och då belyst av den sjunkande kvällsolen, när tåget lämnar den mörka skogen och ilar ut på det öppna fältet eller runt en sjö för att strax därefter åter fångas av de höga granarne och furorna.

Hon är dyrbart och väl klädd.

Hon ser icke ut över den leende nejden, fälten där skördefolket går i hurtigt arbete, de mäktiga klippformationerna, de blanksvarta skogstjärnen och insjöarne i vilka himlen speglar sig. Det är utan intresse för henne.

Hon läser icke, vilar icke, sitter icke försjunken i tankar. Hon är på ett sällsamt sätt i full aktivitet, upptagen av sig själv.

Hon ser på sina händer, öppnar och sluter dem, för dem mönstrande från sig och till sig. Hon försjunker i betraktande av sina naglar, deras form, deras glans, låter solen briljera i diamantringarne, som nästan gömma de båda släta av guld. Hon fingrar lekfullt på örats dyrbara pärlhänge, låter handen glida över armen, som den korta ärmen lämnar bar från armbågen. Hon för ut den väl chausserade foten, följer med blicken vadens och vristens ädla linier —

En man vid hennes ålder skulle anses vara i sina bästa år men för henne som kvinna äro de redan passerade.

Hur skön hon måtte ha varit! Hur underbar hennes hy innan puder, massage och krämer blevo nödvändiga, hur fulländad ansiktets form innan hullet blev slappt i kinderna och under hakan, hur härliga hennes ögon så länge ansiktets minspel ännu var livfullt och kastade sina ilande dagrar och skuggor över dem!

Och nu?

Nu är det icke längre så. Ännu dröjer återskenet av denna skönhet kvar över hennes anletsdrag, men förtonande — flyende —.

Sedan länge kämpar hon mot åldrandet. Kämpar för den skönhet, som givit livet värde och innehåll och utan vilken det synes henne fattigt, meningslöst, outhärdligt.

Just nu ser hon, att hon ännu är vacker, att hennes handled är späd och rund, att armen är mjällvit, handen skön, foten ung med högvälvd, spänstig vrist och benets form fulländad.

Tåget lämnar just nu en station. En ung man kommer in i kupén och slår sig ner mitt emot henne.

Hon sitter med lyftat huvud och stöder lätt hakan mot det yttersta av fingerspetsarne med armbågen mot fönsterbordets kant. Den unge mannens blick glider flyktigt, ointresserat, kallt över detta kvinnoansikte, som icke längre är ungt. Så intar han en vårdslös halvliggande ställning och vecklar prasslande ut den stora tidningsdraken framför sig.

Hennes ögon smalna och ett drag av stor trötthet lägrar sig kring munnen. Hon känner sig plötsligt så gammal. Hon förstår att hon spelat ut sin roll i livet, att hon icke längre hör till de kvinnor som man ser, som betyda något.

Vecken kring munnen djupna, ögonen sluta sig. Detta som nu oåterkalleligt glider henne ur händerna, skönhet, beundran, avund, är själva livet för henne, det enda hennes hjärta frågar efter. Varje dag som kommer skall yterligare bestjäla henne, utplundra henne. Åren ligga tomma, ödsliga, kalla framför henne.

Frusen borrar hon sig in i soffans mjuka hörn — — —

II.

Båten som tidigt på morgonen gör en tur runt öarne till de många små badorterna för att hämta affärsmännen och tjänstemännen, vilka tillbringa sommaren här ute, in till staden och arbetet, har ännu icke kommit.

Några resenärer stå redan väntande nere på bryggan, fastän man i allmänhet brukar komma störtande först när ångbåtens landgång skall dragas in.

Det är en strålande vacker morgon. Himlen är klarblå med ett och annat vitulligt moln i fjärran. Det blåser en lekfull västan över fjärdarne och sunden, invid stranden gungar tången på vågorna och i lä under holmarne och skären, över vilka solen spelar, ligger vattnet spegelblankt. Utåt havet vita segel och ångfartygens svarta rökplymer.

Det är en tavla som tjusar ögat, lyfter sinnet, gör hjärtat lätt.

Men invid bryggan står en man med blicken ned mot sanden, som hans käpp streckar upp kors och tvärs utan mening.

Båten dröjer. Han tar upp klockan ur fickan och konstaterar, att

Snart börjar skolan!
Barnens garderobe behövs ses om.
Låt oss hjälpa Eder! Lita på att Ni får det bästa till möjligast lägsta priser.
LINDEMARKS Kyrkogatan 32 Mitt emot Domkyrkan

Vila och Rekreation
Hindåshemmet
f. d. Björkmans Kuranstalt.
Berömt för komfort, lugn, hemtrevnad och gott bord — 25 vackra rum. — Salonger med piano. Stort bibliotek — Biljard — Radio — Elegant badavdeln. m. vanl. och medic. bad samt ljusbehandling — Röda Korssyster — Helpension 7 à 8 kr. pr dag. Telefon Hindås 12.

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Nadco färgar alla tyger tvättäkta. Kan användas till såväl kallvattensfärgning som kokning. Begär beskrivning på kallvattensfärgning hos Eder handlande eller hos **Aktiebolaget Nadco**, Göteborg. Tel. 20365.

En lämplig Födelsedags- och Namnsdags-present är Kvinnornas Tidning
Presentkort Kr. 3: 50 pr 1/2 år, 2 kr. pr 1/4 år säljas på tidningens exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.

Är faller franska republiken?

(Enligt den store franske siaren Nostradamus förutsägelser).

Av Statskartograf

GEORG LJUNGSTRÖM.

Skall en s. k. världsåskådning äga minsta anspråk på att kunna tagas på allvar, så måste den erkänna och med sig införliva alla de kategorier av företeelser, vilkas verklighet är påvisbar, utan hänsyn till, att deras uppträdande i realiteternas värld torde strida mot den ena eller andra inrotade fördomar.

Den moderna materialismen mäktar ej alls bestå detta prov. Ty dess anhängare avvisa alltjämt att taga befattning med och erkänna en oerhörd massa själiska och fysiska fakta, ehuru dessa i otaliga fall äro fullgott bekräftade, dels genom den moderna psykiska forskningens odisputabla rön, dels genom oveder läggligt dokumenterad historisk kunskap. I detta fall syftar jag här på Nostradamus profetior om världens öden. Boken härom trycktes ju år 1558, och ännu finnas bevarade rikligt med exemplar av den i början av 1600 talet omtryckta upplagan, varom varje besökare av kungliga biblioteket i Stockholm kan förvissa sig. Ingen i den bibliofila vetenskapen invigd har någonsin vågat bestrida, att verket i fråga i äkta skick uppbevarats till vår tid.

Men denna "spådomsbok" vimlar — dessvärre för herrar materialister — av förutsägelser av det mest säregna och betydelsefulla slag, vilka till punkt och pricka slagit in. Förgäves invända här lastarena, att Nostradamus enligt vissa forskares utsago är känd för sitt dunkla och förvirrade framställningssätt, så att hans verk även häruti kan sägas "överträffa alla världens konfysa "Sibyllinska böcker", och att det snarare är hans fiffiga och välvilliga uttolkares skicklighet än hans egen profetiska anda, som har förtjänsten av, att en hel del av hans s. k. förutsägelser gått i uppfyllelse.

Ty sant är ju visserligen, att större delen av hans verk är synnerligen dunkelt, en oklarhet för övrigt, vilken han icke allenast erkänner utan säger sig själv hava med flit åstadkommit genom att omröra de 942 stroferna, varav profetian består, och genom att avsiktligt beslöja språket i de flesta avskilda verserna. Ty han trodde sig av "anden" befalld att göra detta, enär världen då ej var mogen att erhålla en genomgående kunskap om kommande tiders öden.

Men å andra sidan är också oförnekligt sant, att många av Nostradamus förutsägelser äro nog så klara och distinkta och icke desto mindre gått i uppfyllelse, och förmodligen även hädanefter komma att göra så. Han säger visserligen helt blygsamt själv, att, då han nämner bestämda tidscykler, vilket han för övrigt ej ofta gör, så torde det väl hända, att han i någon liten mån kan hava misstagit sig på cykelns årtal, utan att man därför skall få skäl att i det hela förneka befintligheten av de händelser, som saken rör.

För den från hans synpunkt närmaste framtiden uppgiver Nostradamus två årtal, vid vilka händelser skulle inträffa, "som medföra stora förändringar i Frankrikes styrelse," Vid själva de bestämda tidpunkterna hände nu vis erligen ingenting i detta hänseende betydelsefullt, men 4 år efteråt — i bägge fallen — inträffade morden på Henrik III och Henrik IV.

"År 1727", säger siaren, skall "Egyptens herre och en kristen makt plundra Persien på provinser". — Och mycket riktigt måste Persien i freden i Hammadan år 1727 till Egyptens herre, som då var turkiske sultanen, och till Ryssland avträda sitt nordvästra hörn.

Vidare profeterar Nostradamus: "År 1792 skall man försöka ändra tidsräkningen, både beträffande århundraden, årtal, månader och veckodagar. Men man skall snart nödgas uppge försöket och återgå till den gamla ordningen". Så skedde ju i allo, som vi veta, under franska revolutionen år 1792.

Ur samma källa givas nu här några årtal rörande Europas kommande öden. De stora världsomvälvningar, som enligt Nostradamus skulle börja på sjuttonhundratalet, skola få sin distinkta avslutning först år 2241, då "Europas befolkningsstam genom krig, hungersnöd och pest skall vara förminskad till blott en tredjedel av vad den var förut, och åkrarna ligga osådda till följd av brist på åbor, som bruka dem".

År 2827 skall det ondas makt i världen för lång tid brytas, och dess "furste inspärras för 1000 år i avgrundsbrunn", och det tusenåriga fredsriket därunder härska på jorden. År 3797 stunda åter oerhörda omvälvningar, de s. k. "yttersta tingen", som bebåda vår världsålders slut. Härmed ändar Nostradamus profetia. Hur nästa världsålder skall te sig, därpå inlåter han sig ej och ej heller på frågan om jordens undergång; dock antyder han, att jorden torde varda "mycket varaktig".

För var och en, som något tagit del av Nostradamusforskningens resultat är det påtagligt, att han, även där ej bestämda årtal angivas, på det underbaraste sätt, och, märk väl, in i de intimaste detaljer förutsagt en alldeles överväldigande massa historiska händelser, som redan inträffat, t. ex. om Napoleon den store. Hör! "Det skall bort emot Italien födas en stor kejsare" (på Korsika!) "Han skall icke vara född till kejsare, utan tjäna sig upp från den korta dräkten" (soldatrocken) "till den långa" (kejsarmanteln). Han skall föra ständigt krig, härska i 14 år och fördela Europas kronor mellan sina släktingar. Han skall gå över S:t Bernhard" (Alperna) "vid den tid, då det stora ångvidundert" (ångmaskinen) "börjar utvecklas i Europa". Han skall falla, då han förskjutit sin första gemål, och då han tågar till den gamla staden (Moskva) som skall brinna, och hans armé skall i svårt reducerat skick återkomma till hans romanska län-

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

den laga tiden är överskriden med flera minuter.

Det är något sammanbitet, anspänt, något av träets hårdhet över detta redan åldrade ansikte, vars käkmuskler starkt framträda. Handen som leker med käppen griper hårt om kryckan och den andra är fast sluten.

Liknöjd och blind glider hans blick över den värld som omger honom. Naturens skönhet intresserar honom icke, icke häller på minsta sätt det människoliv som spelar i hans närhet. Han lägger icke märke till det färgrika muntra folkvimlet, de glada morgonhälsningar man utbyter, leendena, blickarne. Han ser icke det unga paret som följts ner till bryggan för att med några minuter fördröja det avsked för en halv dag, som ännu förefaller dem så smärtsamt, icke barnen som barbenta leka med sina båtar mellan strandens stenar, icke de gamla vitskäggiga fiskargubbarne, för vilka dagen redan är långt liden och som nu återvända hem med den lilla fångst, som betyder livets uppehälle för dem. Ingenting av detta intresserar eller roar honom, ingenting sätter hans fantasi i rörelse eller kommer någon sträng i hans hjärta att dallra.

Han är förargad över att båten dröjer och att han kommer för sent till sitt kontor. Om hans hjärta ännu kan känna längtan, är det till detta kontor, där han lever upp, där han åter är sig själv, vaken, samlad, dugande, spänd till det yttersta.

Och varför? För att tjäna pängar. Men han är redan mycket rik. Hans säkerhetspapper fylla ett av bankvalvets största fack, hans årsinkomst närmar sig det sexsiffriga talet.

Han skulle med lätthet och till överflöd kunna förskaffa sig allt det, kunna göra allt det som han i unga år drömde om för framtiden och för vilket han önskade sig rikedom. Kanske var det också vackra och osjälviska ting han drömde om. Men nu har han glömt bort vad det var, och det intresserar honom icke mer. Att förtjäna pängar är icke längre ett medel för livet, det har blivit livets mål, livet självt, det som är dyrbarast och mest omistligt för hans hjärta.

Nu höres ångarens djupa stämma bakom udden. Han lyfter huvudet och ansiktet belyses av solen. Det är en sliten människa, utsliten — hur nära är månne den morgon, då han icke längre skall kunna lystra till ångvisslans barska kallelserop?

Margareta Heijkel.

——::——

Till Skolan börjar
bör Ni köpa Er gosse eller flicka en av våra präktiga
Skolväskor.
Hållbara, Praktiska, Billiga.
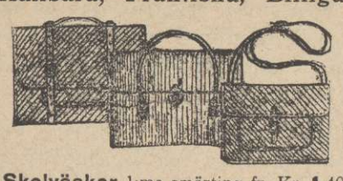
Skolväskor, 1:ma smärting fr. Kr. 1.40
» pegamoid m. handtag » 2.50
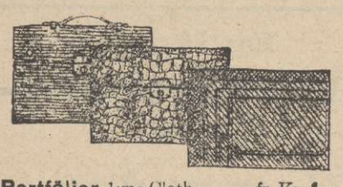
Portföljer, 1:ma Cloth..... fr. Kr. 1.—
» pegamoid m. lås » 3.—
» läder m. 2 lås ... » 7.50
Se och förvissa Eder om våra priser och kvalitéer.
A.-B. Carl Johnsson
2 Kungstorget 2

Nyutkomna böcker.

Bokförlaget Natur och Kultur, Stockholm.

Charles Baudouin: Makten i vår själ. Personlighetens och det inre livets utveckling. Pris häft. 3 kr.

Alf Hildinger: Moralisk fostran. En bok för föräldrar och andra ungdomens fostrare. Pris häft. kr. 2:25.

——::——

Kunna framtida händelser förutsägas?

På sin tid omnämnde vi ett av Litteraturförlaget i Stockholm utgivet häfte *"Nostradamus profetior om världens öden"*. Arbetet hade till författare statskartografen, ingeniör Georg Ljungström. Av samma hand föreligger i detta nummer en artikel "under strecket", anslutande sig till samma "profetior" och särskilt till det avsnitt, som handlar om den franska republikens undergång. Författaren omfattar, som synes, åsikten att framtida händelser verkligen kunna förutsägas. Även för dem som icke dela denna uppfattning bör det vara av intresse att taga del av artikeln om icke för annat så för att se om framtiden kommer att bekräfta dess innehåll.

Nu endast några ord om Nostradamus.

Den man, som bar detta namn, levde på 1500-talet och var av judisk börd samt bosatt i södra Frankrike. Han var en för sin yrkesskicklighet och sitt stora vetande vida berömd läkare och vetenskapsman. Sin största berömmelse har han emellertid vunnit genom de förutsägelser om kommande ting, som han offentliggjorde, och av vilka åtskilliga av betydenhet slogo in redan under hans livstid.

Att han icke betraktas som en charlatan, därom vittnar bl. a. det erkännande för märklig siareförmåga en så kritisk granskare som "Nordisk familjebok" ger honom.

År 1858 utgav han sitt stora profetiska verk om "världens öden" bestående av tio sånger om tillsammans något mera än 400 fyrradiga verser. Varje vers innehöll en profetia men profetiorna återfinnas icke i tidsföljd utan omkastade. Nostradamus förklarar att detta ålagts honom emedan det var försynens vilja, att slöjan som höjer framtiden icke helt skulle lyftas förrän den tid kommer "då guldet blir 11 gånger så mycket värt som silver", vilket första gången lär ha inträffat under världskriget.

Man har emellertid under de senaste åren på olika håll sökt verifiera profetiorna med inträffade märkliga historiska händelser och därvid kommit till resultat, som synas bestyrka Nostradamus siareförmåga.

Vi hänvisa nu till artikeln "under strecket".

——::——

Semester åt hjärtat?

Redan förut ha några framstående engelska läkare tagit till orda för en omläggning av den mänskliga dieten — den kokta, stekta och därför "döda" födans ersättande i största möjliga utsträckning med okokt och "levande" föda. Man har därvid närmast tänkt på att rädda vitaminerna, vilka fullständigt eller till betydande del gå under i spiselvärmen.

Nu har även en ryktbar amerikansk läkare D:r W. C. Dawes i Sunday Express på ett temperamentsfullt sätt tagit till orda för den råa födan.

Han har själ levat på sådan kost under fyra år och funnit sig alldeles förträffligt därav. Han har föryngrats, vunnit i psykisk och fysisk styrka liksom i arbetsförmåga.

D:r Dawes talar icke om vitaminerna utan om *hjärtat*.

Så länge han levde på vanligt sätt slog hans hjärta 72 slag i minuten, nu när han uteslutande förtär rå föda slår det endast *60 slag* i minuten.

— På detta sätt, säger han, inbesparar jag årligen 6,307,200 slag, vilket för mitt hjärta i förhållande till andras hjärtan betyder två månaders årlig semester. Även körtlarnes arbete underlättas i ofantlig grad.

D:r Dawes förklarar saken. Antalet hjärtslag ökas, om systemet har en större mängd giftämnen att avskilja. Kokt föda, som icke fullständigt smältes, jäser och framkallar en förgiftning vilken verkar som ett piskrapp på hela systemet. Detta måste genom ökad aktivitet försöka rensa sig. Arbetet faller på hjärtat och körtlarne, vilka därigenom på ett för hälsan skadligt sätt överansträngas. De basiska beståndsdelar, vilka ursprungligen ingå i födoämnena förstöras och gå till spillo vid födans kokning.

Förtär man födan rå finnes däremot baserna i behåll och de tjäna nu till att neutralisera och förstöra de syror, som ständigt bildas i kroppen under ämnesomsättningen. En följd härav är att mindre giftämnen förekomma i systemet och att såväl hjärtats som körtlarnes arbete därigenom på ett välgörande sätt nedbringas.

Ett särskilt omnämnande ägnar d:r Dawes sockret. Han underkänner det raffinerade, det vita sockret och rekommenderar i stället det bruna.

Så långt är allting gott och väl men när d:r Dawes sedan redogör för den nya, den "råa" matsedeln, blir man onekligen betänksam.

Till frukost föreslår han: En sur frukt, en apelsin eller citron med ogräddat bröd, väl malda nötter. Litet marmelad av apelsin- eller citronskal och honung. Soltorkade oliver, rå kål och blomkål.

Lunch: Frukt och bröd som till frukosten, rikligt med råa grönsaker, spenat, kål, blomkål m. m. Några råa potatisar helst med skal, morötter, rovor och malda nötter alltsammans blandat. Till dessert soltorkade persikor, aprikoser eller sviskon vilka legat i vatten 12—24 timmar för att hindra dem att sedan jäsa i kroppen.

Middagen, säger d:r Dawes, kan vara densamma som lunchen med tillsats av oskalad gurka. Drycken bör bestå av vatten med apelsinsaft och en bit krossad banan för smakens skull.

Med denna diet, förklarar den amerikanske experten, kan en människa påräkna att bli 100 år med bevarade kropps- och själskrafter nästan in i det sista.

Osäkert är väl om människorna vilja köpa detta goda för priset av en *sådan* matsedel.

——::——

Några stora mäns egenheter.

Icke alla, men ofantligt många människor ha någon egenhet, en oförklarlig antipati för något, någon i sig själv oväsentlig vana, vilken de icke utan en känsla av obehag, olust eller fruktan kunna frångå, någon smått besynnerlig idé.

Må det vara oss en tröst att även de skarpaste, mest upplysta förstånd varit bekajade med denna svaghet.

I sitt arbete "En läkares strövtåg på historiens mark" berättar t. ex. professor Hermann Vierort, att Goethe hyste en ingrodd motvilja mot människor som buro glasögon. De hade enligt vad han tyckte sig finna "en illvillig blick". Det kuriösa i saken var att Goethe själv redan som student var närsynt och vid behov tillgrep sin lornjett!

Även andra egenheter vet professor V. att berätta om Goethe. Denne tålde t. ex. icke att man i hans närvaro putsade, "snoppade" ett ljus, en på den tiden med hänsyn till ljusens kvalité nödvändig procedur. Slutligen tyckte Goethe om instängd rumsluft!

Caroline von Wolzogen, Schillers svägerska, berättar i sitt arbete om den store svågern att denne hade "en med fysiskt obehag" förenad antipati mot spindlar. En egendomlighet hos honom var, att han inspirerades till diktning genom lukten av skämda äpplen.

Den romerske filosofen Seneca skrev bäst när han låg till sängs inhöljd i varma täcken. Även den italienske tonsättaren Rossini och den franske reformatorn Calvin hade det bästa arbetsbordet i sängen. Detsamma lär förhållandet ha varit med vår stora romanförfattarinna Emilie Flygare-Carlén.

Kompositören Gluck tyckte särskilt mycket om att en ljuskrona spred sitt varma ljus över hans arbetsbord. Voltaire var däremot i sitt arbete fullständigt oberoende av alla yttre förhållanden. Han kunde arbeta var som hälst, i avskildheten inomhus, eller ute, i diligensen, hemma eller borta och även i en bullersam omgivning.

S. A. S.

——::——

Blyghet utgöres till hälften av en önskan att behaga, till hälften av fruktan att icke lyckas därmed.

Syltkrukor Syltburkar
Rosenlunds Bosättnings-Magasin.
Rosenlundsg. 8. Andra Långg. 34.
Rosenlundsgatan 15.

A. Ellwén
Kött- och Fläskaffär
Saluhallen 133. Telefon 4481.
OBS!. Prima varor. Billiga priser.
Redbar behandling.

Pagehåret.

En dansk läkare d:r F. Ingerslev har skrivit förfärliga saker om pagehåret.

Han berättar, att detta mod antagligen uppstått på följande sätt. Under krigsåren funno de amerikanska kvinnorna — på grund av den allmänna brådskan och såpans dyrbarhet — det svårt att hålla sitt präktiga hår fritt från objudna gäster. De klippte för den skull av sig håret och gjorde det särskilt kort på de för inkvarteringar mest utsatta ställena nämligen i nacken och bakom öronen.

D:r Ingerslev föreslår nu, att pagehåret skall införas vid folkskolorna i Köpenhamn. Man skulle då kunna inbespara åtskilliga av de skolsjuksköterskor vilkas huvudsakliga uppgift är att hålla skolflickhuvudena rena från den levande värld som där så gärna innästlar sig.

Sedan, säger d:r Ingerslev bistert, tror jag att pagehårets tjusning skall försvinna för den vuxna ungdomen.

Det är nog så troligt!

——::——

BREVLÅDA.

Louison. Vi använda aldrig artiklar i vilka man säger "du skall" eller "du skall icke". Vi skriva för vuxna människor.

Göran H. Håhå! Nej.

S. G. Saken är oss fullständigt främmande men så ond är nog inte världen.

J. J., B. D., F. L—g. Kanske framdeles. Vi behöva en smula betänketid.

Ester G. Det hela torde bero på en missuppfattning. Gott kurage bara och det mesta i livet reder sig.

BLÅ PORTEN
Drottninggatan 29
1:sta klass Frukost-, Lunch- & Middagsrestaurant samt Caféservering.
Kaffefrukost. fr. Kr. 1:25. Lunch Kr. 1:50. Middag Kr. 1:75
Vällagade rätter för avhämtning till billiga priser.
Tel. 14556.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

C.A.PATERSON
TEL. 2733
KUNGSG. 13
GÖTEBORG

SWALANDERS KAFFE
KUNGSGAT. 17. TEL 3658 KORSGAT. 13. TEL 5167.
BAZAR ALLIANCE 132-133 NILS EKLESONSGAT. 24

der. Han skall sedan få ett mindre herradöme" (Elba) "men ånyo resa sig, dock bliva slutgiltigt besegrad och fånge hos England, som han alltid drömt om att erövra. Därpå skall han föras till ett öde land" (S:t Helena) "och dö där".

Om utrymmet tilläte, kunde dylika exempel på siarens framsynthet lätt mångfaldigas.

Nostradamus angiver i en hel del fall visserligen ej årtal, då av honom förutsagda händelser skola inträffa, men bestämmer deras samband med andra skickelser sålunda, att han nämner tidslängden på en viss cykel dem emellan, dock på ett såtillvida beslöjat sätt, att man enligt hans framställning vanligen kan tänka sig två eller flera alternativ för början och sålunda även för slutet på nämnda tidscykel.

Så talar han t. ex. om den andra franska republikens fall, och säger, att den, som ju också verkligen skedde, "skall störtas av den store furstlige nevön", ty Napoleon den tredje var ju verkligen nevö till Napoleon den store.

Han skall, menar siaren, omstörta republiken genom "två illegitima handlingar". Dessa utgjordes, som vi väl nu förstå, dels av hans statskupp i dec. 1851, då han upphävde sig till till diktator, dock med bibehållande av den republikanska författningsramen, dels genom hans förnyade statskupp i Nov. 1952, då han avskaffade republiken och lät utropa sig till kejsare. "Men", säger Nostradamus om den franska republiken, "den skall återkomma, långvarigare och starkare än någonsin, dock allt för säker att ånyo bli störtad efter 73 år. Antar man nu, som rimligt är enligt Nostradamus uttryckssätt i övrigt, att med de 73 åren menas, att händelsen i fråga skall infalla mellan 73 och 74 år, räknat från utgångspunkten, så uppstår dock härvid följande alternativ. Antingen räknas tidsföljden redan från nevöns första kupp, då ju andra republiken i verklighet krossades, i dec. 1851 och, då bör den tredje republiken falla redan under loppet av 1925, d. v. s. nu i år. — Eller kanske skall tiden beräknas från den andra kuppen, då republiken slutgiltigt föll i Nov. 1852, och då faller franska republiken sannolikt 1926. Eller också, och kanske sannolikast, bör cykeln börja att löpa först, då den tredje republiken upprättades på senhösten 1870. I så fall störtas den först 1943 eller 1944.

Åter ett fjärde alternativ kan ju tänkas. Siaren har ju nämligen alldeles tydligt förutsett och beskrivit både den första, andra och tredje republiken i Frankrike. Därom kan ingen tvivla, som tagit del av hans verk. Men det skulle ju kunna hända, utan att man därför har rätt att ifrågasätta hans siarförmåga, att han tagit miste på några år beträffande tidscyklarnas längd, såsom hände med de "stora förändringar", som skedde i "Frankrikes regering" vid Henrik III och Henrik IV mord. I så fall kan den franska republiken falla någon gång mellan 1926 och 1943 eller strax efter 1943, utan att man därför har rättighet lasta Nostradamus som profet i detta hänseende. Endast om republiken bliver beståndande alltfort t. ex. 100 år och därutöver, måste man ju medge, att Nostradamus i detta enstaka fall fått slutgiltigt orätt. Ja, få se hur det går!

Och få se, huru herrar materialister skola enligt sina filosofiska metoder uppklara gåtan Nostradamus i övrigt och i dess helhet. Undras om vi ej ha en viss rätt att beträffande utsikterna i denna riktning citera vår populäre skald Fröding: "Det är allt svart natt snart"!

———

Slutligen må här anföras några uttalanden av Nostradamus, som synes mig aktuella för det nuvarande politiska tillståndet i världen.

"Frankrike akta dig att gå över Medelhavet. Muhammed vredgas och du skall bli begränsad till dina egna stränder".

Man kan härav draga den slutsatsen, att den nu började stora frihetskampen i Nordafrika kommer att sluta med det franska koloniväldets fall. Antingen kommer väl arabernas och kabylernas nuvarande ledare, Abdel-Krim, eller någon hans snara efterföljare att fullborda verket.

Beträffande Turkiet säger siaren: "Halvmånen, detta förtynade väsen, skall åter hastigt tilltaga", d. v. s. bliva full och kraftig. Detta står förmodligen i intimt samband med en annan utsago, att England skall mista sitt världsvälde genom kamp i den utrundande månens land. Månen betecknar enligt siarens uttryckssätt alltid muhammedanismen. Gäller nu detta vår tid, som mycket synes tala för, kommer England snart i krig med Turkiet t. ex. om Mossul, samt blir besegrat genom, att alla de muhammedanska folken deltaga i kampen, vilken naturligtvis aldrig skulle kunna få en sådan utgång gent emot Turkiet ensamt.

Förmodligen beträffande Tyskland i nuvarande läge heter det: "När folkstämningen slagit om (som redan i väsentlig mån skett i och med Hindenburgs val till president) hotar fängelset dessa, som underskrivit det förnedrande kontraktet (Versaillefreden). De förpinade skola resa sig (avser förmodligen både araberna och tyskarne) och republiken (den franska) kommer under yxan". Ett nytt stort världskrig hotar alltså enligt Nostradamus inom en rätt nära liggande tidpunkt, att utbrista.

Stockholm den 4 aug. 1925.

——::——

FRÅN KVINNOVÄRLDEN.

I sin till skolöverstyrelsen ingivna årsberättelse uttalar sig folkskoleinspektören i Blekinge, Hugo Sandström mot gift lärarinnas kvarstående i skolans tjänst. Hennes tjänstgöring, framhålles det, blir på grund av årligen återkommande lång tjänstledighet oregelbunden, och i det fall där hon är ensam familjeförsörjare lägger hemmets bekymmer och arbete för stort beslag på hennes intresse och kraft för att hon skall kunna sköta sin skoltjänst på ett tillfredsställande sätt.

Hr Sandström uttalar sig även mot de pensionsberättigade lärarinnornas kvarstannande i tjänst. Detta förhållande utestänger nämligen de många unga arbetslösa lärarinnor som finnas från att få en befattning.

——::——